

MIU EMÄ LUGU¹

Ene Saar

*Emä, sa olet siin ilma pääl,
kes miul om andnu kik ää.
Ja kui siut enämb ei ole,
sis kik, mes väärt om edesi antu,
läbi uute põlvi elusse kantu.*

*Miu mamma ja papa saive kokku pidun,
sii olli nende jaos üits ilus aig.
Üten elätu aastit sai 41.
Papa olli 71, kui puhkame läits
30 aaste iist.
Mamma olli sikke mulgi naine,
kes ütsinde viil 18 aastet kodutalun elli.
2009 sai 81 ja temä jaos olli aig
panna egäveses kinni Jaasi talu uss.*

*Mamma sageste pand mõttit kirja
ja nüid nende kokkusaamise luu
ma papre pääl tede ette tuu...*

*Salmi tei Saare Ene, Juta ja Volli tüdär ja pansd mulgi keelen kirja all-
puul oleva jutu oma emä Juta märkmide mant.*

Nõnda me kokku saime, Volli Paistu kandist Jaasi talust ja Juta Veisjärve veerest Nägutsilt.

Tolleaigse valla piiri ollive segätse nigu prilla. Kõrd panti nimi tõises, sis jälle liigutedi piire. Mede arust es ole sii kige paremb inimeste üttekuulumise mõtten. Üttekuulumise tunden om rammu ja väge. Pane siia tüüarmastus manu ja omgi elu vundament laotu. Mia ole iki tüüst lugu

---

¹ Kirjutis on valminud mulgi keele kursuse iseseisva tööna, juhendajad Kristi Ilves, Alli Laande ja Karl Pajusalu.

pidänu, aga oma jutun kõnele ma oopis pidust, sest just pidul sai tansitu paari nelläkümne ütes aastes, sõs tulli vikatimiis ja jäts mu ütsikus.

Laulusõnagi ütlep: „Käip tüü ja vile ütenkuun.“ Nõnda saime kokku tanssin, aga elu ja pere sai oitu üten tüüd rühmäten.

Mia sai kooliariduse Kärstnen ja sis lõpeti Vana-Võidu põllutüükooli, kust sai linakasvateje papre, a peräst lätsi oopis Kärstne kuuli õpetejes. Koolijuhateje olli sel aal miu esä veli Laanso Voldemar ja ta kuts miu tüüle. Elukotusse sai ma omale apteegimajja üüri ja nõnda sii läits. Kooli-aast jäi miul miilde õpeteje Raua Ella, kes süämligult õpet tüdrukus ole-mist ja soovit alati mõtelde selle pääle, kudas tüdrukidest saave tulevese naise ja pereemä, kes kodusse oma süäme paneve ja siandsen kodun om lastel ää kasude.

Kige ilusembe ollive kuule man keväde- ja jõulupidude, kus kolm põlve kokku tulli. Miul om seniaani meelen üits keväde, ku õpeteje Aaviku Salme korjas lastege üten suure pangitävve võilille, teime kigile esinejidele lillirantsi pähä. Lastel olli pallu kõllatsit leidiksit kevädelaulu jaos selgä pantu ja kõllaste rantsege ollive na nigu tillikse päikse, säräve ja rõõmsa. Kui konssert läbi sai, tõugati kik tooli seinä viirde ja säädsime ennest noo-rembide naistege istma ja ollime tantsu jaos valmis.

*„Sääl, kus rüäväli lagendigul ellup,
kõrge kuusik kohap mäenõlva pääl...“*, ürjäs lõõtsamiis laulu.

Ja mis sa mõistat kosta – üle saali ast pikk sirge selläge ilus miis otse miu manu, kumard ja kuts miu avavalsile. Mia olli enne kuulu, et sii pikk nuur-miis om Polli põllutüükoolin õpnu Suuga küläst peri Jaasi talu perepoig Volli. Kuum jutt käis süäme alt läbi, kui me saalin suure kaarege valtsi keerutime. No miande tüdruk ei uniste, et saas kigepäält tantsulatsi pääle kutsut. Sedä es mõista ma muduki luuta, et sii sile ja sirge poiss seستاati jäigi miu tansitejes ja sõidut mitmit kõrdu mooturrattage oma kodutallu. Sai viil tääda, et Volli om ka pillimiis, kes mõist viiult ja akordiuni mängi ja iluste laulda. Esieränis tore ollive lorilaulu, mille sõnu ma tää viil prilla, kuuskümmend aastet ildamb.

Pääle kuramiirmist panti meid Tuhalaanen 28. paastukuu päeväl 1948 paari. Paaripaneje nimi olli Kaljuranna Nonna. Miul olli sellän valge leerileit ja Vollil musta püksi ja must saterkuub.

Nägutsile pulmapidule sõidime obestege ja säält tõine päev Jaasile mede periskodu.

Miu õnnes sai ma ääl aal mihele, aaste peräst aeti miu emä Salli ja kaits noorembet sõsart Kärstne seltsimajja ja viiti ommuku säält Puka jaama rongi pääle. Nende reis kest kümme aastet. Saime õnnes neile õmmelusemassine, lämmit rõõvit ja süvvä pakige järgi saata.

Tansupidust alguse saanu kuramiirmisest sai abielu ja miu 80 aaste sünnipäevä iil tuleti miilde müüdä läänu aigu. Miu pidulavvan om 4 last peregege, 12 latselast, 8 latselatselast ja pallu äid inimesi viil.

Et mia olli kulakide perest peri, sis õpeteje ammatise ma enämb äste es kõlba ja miu koolijuhatejest lell läits Lalsi kooli juhis. Talle es kõlba siande tegu, et Kärstne kooli saalin pannive kommunisti üte tüdruku suka ja püksi lava pääl palame. Onu võts asja üles ja ast sellege kommunistel varba pääle, nigu üteldes.

Miu tüüs sai postkonturi ülembe ammat Aidu postkonturin ja pidäsi sedä pensionile saamiseni. Mia ole elänu iluse kõrda läänu elu, õpetenu kik latse inimeses oleme, tüüd tegeme ja elun akkame saama.

Kirja pannu Kiilaspea Juta (sünd. Laanso)